

CONTROLUL FINANCIAR PREVENTIV

A. Dispoziții generale

1. Scopul controlului financiar preventiv și categoriile de operațiuni asupra cărora se exercită

1.1. Controlul financiar preventiv are drept scop identificarea proiectelor de operațiuni (denumite în continuare operațiuni) care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate și/sau, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și de angajament și prin a căror efectuare s-ar prejudicia patrimoniul public și/sau fondurile publice.

1.2. Fac obiectul controlului financiar preventiv operațiunile care vizează, în principal:

- angajamentele legale și angajamentele bugetare*);
- deschiderea și repartizarea de credite bugetare;
- modificarea repartizării pe trimestre și pe subdiviziuni a clasificației bugetare a creditelor aprobate, inclusiv prin virări de credite;
- ordonanțarea cheltuielilor;
- constituirea veniturilor publice, în privința autorizării și stabilirii titlurilor de încasare;
- concesionarea sau închirierea de bunuri aparținând domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- vânzarea, gajarea, concesionarea sau închirierea de bunuri aparținând domeniului privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- alte categorii de operațiuni stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

1.3. În funcție de specificul entității publice, conducătorul acesteia decide exercitarea controlului financiar preventiv și asupra altor categorii de operațiuni.

*) Actul juridic prin care se creează (în cazul actelor administrative sau al contractelor) sau se constată (în cazul legilor, hotărârilor Guvernului, acordurilor, hotărârilor judecătorești) obligații de plată pe seama fondurilor publice este angajamentul legal (corespunzător [art. 2](#) pct. 3 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice).

Actul administrativ prin care se rezervă creditul bugetar în vederea stingerii prin plată a obligației de plată ce rezultă din execuția ulterioară a angajamentului legal este angajamentul bugetar (corespunzător [art. 2](#) pct. 2 din același act normativ).

2. Entitățile publice la care, potrivit legii, se organizează controlul financiar preventiv

2.1. Entitățile publice, în înțelesul legii, la care se organizează controlul financiar preventiv sunt:

- autoritățile publice și autoritățile administrative autonome;
- instituțiile publice aparținând administrației publice centrale și locale și instituțiile publice din subordinea acestora;
- regiile autonome de interes național sau local;
- companiile sau societățile naționale;
- *societățile comerciale la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deține capitalul majoritar și utilizează/administrează fonduri publice și/sau patrimoniu public;*
- agențiile, cu sau fără personalitate juridică, care gestionează fonduri provenite din finanțări externe, rambursabile sau nerambursabile, cum ar fi: unitățile de management al proiectelor (UMP), unitățile de coordonare a proiectelor (UCP), Oficiul de plăți și

contractare PHARE (OPCP), Agenția SAPARD, Fondul Național de Preaderare, precum și alte agenții de implementare a fondurilor comunitare;

- Ministerul Finanțelor Publice, pentru operațiunile de trezorerie, datorie publică, realizarea veniturilor statului și a contribuției României la bugetul Uniunii Europene;
- autoritățile publice executive ale administrației publice locale, pentru operațiunile de datorie publică și realizarea veniturilor proprii.

2.2. Entitățile publice prin care se realizează veniturile statului sau ale unităților administrativ-teritoriale vor organiza controlul financiar preventiv conform normelor specifice elaborate în funcție de modalitățile prevăzute de legislația fiscală pentru stabilirea titlurilor de încasare și pentru reducerea, eşalonarea sau anularea acestora.

Regiile autonome, companiile/societățile naționale, precum și societățile comerciale la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin capitalul majoritar vor elabora, de asemenea, norme specifice de control financiar preventiv, ținând cont de legislația aplicabilă entităților care sunt organizate și funcționează în regim comercial.

2.3. Instituțiilor publice care administrează patrimoniul public și gestionează fonduri publice le este aplicabil Cadrul general al operațiunilor supuse controlului financiar preventiv, prevăzut în [anexa nr. 1](#) la prezentele norme metodologice.

În raport de specificul entităților publice, conducătorii acestora vor dispune particularizarea, dezvoltarea și actualizarea acestuia.

De asemenea, conducătorii entităților publice vor dispune detalierea, prin liste de verificare (check-lists), a obiectivelor verificării, pentru fiecare operațiune cuprinsă în cadrul specific al entității publice.

[Anexele nr. 1a\), 1b\), 1c\), 1d\), 1e\), 1f\), 1g\), 1h\), 1i\), 1j\), 1k\) și 1l\)](#) la prezentele norme metodologice cuprind modele exemplificative de astfel de liste de verificare.

Listele de verificare constituie un ghid în exercitarea controlului financiar preventiv de către persoanele desemnate, aceste persoane având totodată și obligația de a formula propuneri de perfecționare a listelor respective. În funcție de propunerile primite, de modificările legislative sau de alte condiții apărute, conducătorii entităților publice aprobă modificări ale listelor de verificare, asigurând astfel o dezvoltare progresivă a acestora.

2.4. Controlul financiar preventiv asupra operațiunilor care reprezintă recuperări de sume utilizate și constatate ulterior ca necuvenite - atât pentru fonduri interne, cât și pentru cele aferente finanțărilor de la Uniunea Europeană - se va organiza, la structura/structurile responsabile pentru recuperarea unor astfel de sume, prin norme metodologice specifice; aceste norme vor fi elaborate în funcție de legislația ce va fi adoptată ca urmare a angajamentelor asumate de România prin Documentul de poziție revizuit, transmis Uniunii Europene.

2.5. În toate cazurile în care entitățile publice gestionează fonduri provenite din finanțări externe, în normele de exercitare a controlului financiar preventiv vor fi integrate procedurile prevăzute de regulamentele organismelor finanțatoare.

3. Conținutul controlului financiar preventiv

3.1. Potrivit [art. 23](#) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, controlul financiar preventiv se exercită asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public.

3.2. Controlul financiar preventiv se exercită asupra documentelor în care sunt consemnate operațiunile patrimoniale, înainte ca acestea să devină acte juridice, prin aprobarea lor de către titularul de drept al competenței sau de către titularul unei

competențe delegate în condițiile legii. Nu intră în sfera controlului financiar preventiv analiza și certificarea situațiilor financiare și/sau patrimoniale, precum și verificarea operațiunilor deja efectuate.

3.3. Controlul financiar preventiv constă în verificarea sistematică a operațiunilor care fac obiectul acestuia, din punct de vedere al:

a) respectării tuturor prevederilor legale care le sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării operațiunilor (control de legalitate);

b) îndeplinirii sub toate aspectele a principiilor și a regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriilor de operațiuni din care fac parte operațiunile supuse controlului (control de regularitate);

c) încadrării în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, după caz (control bugetar).

3.4. Controlul financiar preventiv al operațiunilor se exercită pe baza actelor și/sau documentelor justificative certificate în privința realității, regularității și legalității, de către conducătorii compartimentelor de specialitate emitente.

3.5. Operațiunile ce privesc acte juridice prin care se angajează patrimonial entitatea publică se supun controlului financiar preventiv după avizarea lor de către compartimentele de specialitate juridică și financiar-contabilă. La entitățile publice unde nu sunt organizate compartimente de specialitate juridică și/sau financiar-contabilă, controlul financiar preventiv se va exercita exclusiv prin viza persoanei desemnate de conducătorul entității publice.

3.6. Conducătorii compartimentelor de specialitate răspund pentru realitatea, regularitatea și legalitatea operațiunilor ale căror acte și/sau documente justificative le-au certificat sau avizat. Obținerea vizei de control financiar preventiv pentru operațiuni care au la bază acte și/sau documente justificative certificate sau avizate, care se dovedesc ulterior nereale, inexacte sau nelegale, nu exonerează de răspundere șefii compartimentelor de specialitate sau alte persoane competente din cadrul acestora.

B. Controlul financiar preventiv propriu

4. Organizarea controlului financiar preventiv propriu

4.1. Controlul financiar preventiv se organizează, de regulă, în cadrul compartimentelor de specialitate financiar-contabilă. În raport de natura operațiunilor, conducătorul entității publice poate decide extinderea acestuia și la nivelul altor compartimente de specialitate în care se inițiază, prin acte juridice, sau se constată obligații de plată sau alte obligații de natură patrimonială.

4.2. Controlul financiar preventiv se exercită, prin viză, de persoane din cadrul compartimentelor de specialitate desemnate în acest sens de către conducătorul entității publice. Actul de numire, întocmit conform modelului din [anexa nr. 2](#) la prezentele norme metodologice, va cuprinde limitele de competență în exercitarea acestuia. Persoanele care exercită controlul financiar preventiv sunt altele decât cele care aprobă și efectuează operațiunea supusă vizei.

4.3. Viza de control financiar preventiv se exercită prin semnătura persoanei desemnate și prin aplicarea sigiliului personal, care va cuprinde următoarele informații: denumirea entității publice; mențiunea "vizat pentru control financiar preventiv"; numărul sigiliului (numărul de identificare a titularului acestuia); data acordării vizei (an, lună, zi).

4.4. Documentele prezentate la viza de control financiar preventiv se înscriu în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv, al cărui conținut este redat în [anexa nr. 3](#) la prezentele norme metodologice.

4.5. Termenul pentru pronunțare (acordarea/refuzul vizei) se stabilește, prin decizie internă, de conducătorul entității publice în funcție de natura și complexitatea operațiunilor cuprinse în Cadrul general și/sau specific al operațiunilor supuse controlului preventiv.

5. Procedura de control

5.1. Documentele care privesc operațiuni asupra cărora este obligatorie exercitarea controlului financiar preventiv se transmit persoanelor desemnate cu exercitarea acestuia de către compartimentele de specialitate care inițiază operațiunea.

5.2. Documentele privind operațiunile prin care se afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public vor fi însoțite de avizele compartimentelor de specialitate, de note de fundamentare, de acte și/sau documente justificative și, după caz, de o "Propunere de angajare a unei cheltuieli" și/sau de un "Angajament individual/global", întocmite conform [anexei nr. 1](#) și, respectiv, [anexei nr. 2](#) la normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.792/2002.

5.3. *În efectuarea controlului financiar preventiv de către persoanele desemnate, parcurgerea listei de verificare specifică operațiunii, primită la viză, este obligatorie, dar nu și limitativă. În conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare - [Ordonanța Guvernului nr. 119/1999](#) privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, și prezentele norme metodologice -, persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv poate extinde verificările ori de câte ori este necesar.*

5.4. *Dacă prin parcurgerea listei de verificare cel puțin unul dintre elementele verificării formale - completarea documentelor în concordanță cu conținutul acestora, existența semnăturilor persoanelor autorizate din cadrul compartimentelor de specialitate, existența actelor justificative specifice operațiunii prezentate la viză - nu este îndeplinit, atunci operațiunea nu poate fi autorizată.*

Pentru simplificarea și accelerarea circuitului administrativ, în astfel de situații nu se face consemnarea refuzului de viză, procedându-se la restituirea documentelor către compartimentul care a inițiat operațiunea, indicându-se în scris motivele restituirii.

5.5. *După efectuarea controlului formal, persoanele desemnate să exercite controlul financiar preventiv înregistrează documentele în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv și efectuează, de asemenea, prin parcurgerea listei de verificare, controlul operațiunii din punct de vedere al legalității, regularității și, după caz, al încadrării în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament.*

5.6. Dacă necesitățile o impun, în vederea exercitării unui control preventiv cât mai complet, se pot solicita și alte acte justificative, precum și avizul compartimentului de specialitate juridică. Întârzierea sau refuzul furnizării actelor justificative ori avizelor solicitate va fi comunicat conducătorului entității publice, pentru a dispune măsurile legale.

5.7. Dacă în urma verificării de fond operațiunea îndeplinește condițiile de legalitate, regularitate și, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, se acordă viza prin aplicarea sigiliului și a semnăturii pe exemplarul documentului care se arhivează la entitatea publică.

Prin acordarea vizei se certifică implicit și îndeplinirea condițiilor menționate în listele de verificare.

5.8. Documentele vizate și actele justificative ce le-au însoțit sunt restituite, sub semnătură, compartimentului de specialitate emitent, în vederea continuării circuitului

acestora, consemnându-se acest fapt în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv.

6. Refuzul de viză

6.1. *Dacă în urma controlului se constată că cel puțin un element de fond cuprins în lista de verificare nu este îndeplinit, în esență, operațiunea nu întrunește condițiile de legalitate, regularitate și, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, persoanele desemnate cu exercitarea controlului financiar preventiv vor refuza motivat, în scris, acordarea vizei de control financiar preventiv, potrivit [anexei nr. 4](#) la prezentele norme metodologice, consemnând acest fapt în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv.*

La refuzul de viză se va anexa și un exemplar al listei de verificare, cu indicarea elementului/elementelor din această listă a cărui/ale căror cerință/cerințe nu este/nu sunt îndeplinită/îndeplinite.

6.2. Refuzul de viză, însoțit de actele justificative semnificative, va fi adus la cunoștința conducătorului entității publice, iar celelalte documente se vor restitui, sub semnătură, compartimentelor de specialitate care au inițiat operațiunea.

6.3. Cu excepția cazurilor în care refuzul de viză se datorează depășirii creditelor bugetare și/sau de angajament, operațiunile refuzate la viză se pot efectua pe propria răspundere a conducătorului entității publice.

6.4. Efectuarea pe propria răspundere a operațiunii refuzate la viza de control financiar preventiv se face printr-un act de decizie internă emis de conducătorul entității publice. O copie de pe actul de decizie internă va fi transmisă persoanei care a refuzat viza, compartimentului de audit public intern al entității publice, precum și, după caz, controlorului delegat.

6.5. Persoanele desemnate cu exercitarea controlului financiar preventiv vor informa Curtea de Conturi, Ministerul Finanțelor Publice și, după caz, organul ierarhic superior al entității publice asupra operațiunilor refuzate la viză și efectuate pe propria răspundere.

Informarea organului ierarhic superior se va face de îndată ce efectuarea operațiunii a fost dispusă, prin transmiterea unei copii de pe actul de decizie internă și de pe motivația refuzului de viză. Conducătorul organului ierarhic superior are obligația de a lua măsurile legale pentru restabilirea situației de drept.

Dacă prin operațiunea refuzată la viză, dar efectuată pe propria răspundere de către conducătorul entității publice, se prejudiciază patrimonial entitatea și dacă conducătorul organului ierarhic superior (după caz) nu a dispus măsurile legale, atunci vor fi sesizate inspecția centrală și/sau inspecțiile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

Informarea Curții de Conturi se va face cu ocazia efectuării controalelor de descărcare de gestiune sau a altor controale ce intră în competența sa.

C. Controlul financiar preventiv delegat

7. Organizarea controlului financiar preventiv delegat

7.1. În calitatea sa de organ de specialitate al Guvernului în domeniul finanțelor, Ministerul Finanțelor Publice poate exercita, prin controlori delegați numiți de ministrul finanțelor publice, controlul preventiv la unele entități publice asupra unor operațiuni care pot afecta execuția în condiții de echilibru a bugetelor sau care sunt asociate unor categorii de riscuri determinate prin metodologia specifică analizei riscurilor.

7.2. Controlul preventiv delegat se exercită la nivelul ordonatorilor principali de credite ai bugetelor prevăzute la [art. 1](#) alin. (2) din Legea nr. 500/2002. De asemenea, ministrul finanțelor publice numește unul sau mai mulți controlori delegați pentru operațiunile derulate prin bugetul trezoreriei statului, pentru operațiuni privind datoria publică și pentru alte operațiuni specifice Ministerului Finanțelor Publice.

7.3. Prin excepție de la această regulă, în temeiul [art. 30](#) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999, cu modificările și completările ulterioare, prin ordin, ministrul finanțelor publice poate decide exercitarea controlului financiar preventiv delegat și asupra operațiunilor finanțate sau cofinanțate din fonduri publice ale unor ordonatori secundari sau terțiari de credite sau ale unor persoane juridice de drept privat, dacă prin aceștia se derulează un volum ridicat de credite bugetare și/sau de angajament sau părți semnificative din programele aprobate, iar operațiunile presupun un grad ridicat de risc.

7.4. Pentru asigurarea gestiunii financiare, în condiții de legalitate, economicitate și eficiență, a fondurilor acordate României de Uniunea Europeană și pentru implementarea procedurilor prevăzute în regulamentele organismelor finanțatoare, ministrul finanțelor publice numește controlori delegați și la agențiile de implementare și pentru Fondul Național de Preaderare.

8. Atribuții ale controlorului delegat

8.1. Formularea de avize consultative cu privire la conformitatea, economicitatea, eficiența și eficacitatea unor operațiuni sau proiecte de acte normative, dacă acestea au impact asupra fondurilor publice. Totodată, în avizele consultative controlorii delegați pot face referire și la regularitatea sau legalitatea unor operațiuni care se vor efectua cu certitudine în viitor sau la acțiuni și/sau inacțiuni administrative care conduc la situații de neregularitate sau nelegalitate.

Avizele consultative se întocmesc la:

- inițiativa controlorului delegat;
- solicitarea ministrului finanțelor publice;
- solicitarea ordonatorului de credite.

8.2. Analiza îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru includerea în programul de investiții anexă la proiectul de buget a obiectivelor de investiții noi și în continuare, precum și a actualizării valorii acestora în funcție de evoluția indicilor de prețuri. Observațiile formulate în avizele consultative vor fi transmise ordonatorului de credite pentru a fi avute în vedere la definitivarea proiectului de buget.

8.3. Supravegherea execuției bugetare în condiții de echilibru și de prudențialitate, prin exercitarea controlului prin viză asupra operațiunilor privind deschideri de credite, repartizări și retrageri de credite, virări de credite între subdiviziunile clasificăției bugetare și între programe, modificarea repartizării pe trimestre a creditelor bugetare

8.4. Supravegherea organizării, ținerii, actualizării și raportării evidenței angajamentelor

8.5. Monitorizarea și îndrumarea metodologică a controlului financiar preventiv intern prin procedura vizei, prin avizul consultativ la refuzul de viză de control preventiv intern, prin propuneri de perfecționare a organizării controlului preventiv intern și prin aplicarea standardelor din domeniu

8.6. Exercițarea controlului financiar preventiv, din punct de vedere al legalității, regularității și, după caz, al încadrării în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, pentru operațiuni care angajează patrimonial entitatea publică, dacă

prin acestea se afectează un volum important din fondurile publice și există riscuri asociate semnificative în efectuarea lor.

9. Numirea și mandatul controlorilor delegați

9.1. Numirea controlorilor delegați la entitățile publice prevăzute la pct. 7 din prezentele norme metodologice se face prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea controlorului financiar șef.

9.2. Prin ordinul de numire controlorul delegat se învestește cu competența de a exercita, în numele legii, la ordonatorul de credite la care a fost numit, atribuțiile prevăzute la pct. 8 din prezentele norme metodologice.

În temeiul [art. 16](#) alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999, cu modificările și completările ulterioare, conducătorul entității publice are obligația de a asigura controlorului/controlorilor delegat/delegați spațiul și dotarea adecvată, necesare exercitării în bune condiții a atribuțiilor, precum și cooperarea personalului din serviciile de specialitate și a persoanelor desemnate cu exercitarea controlului financiar preventiv intern.

9.3. Prin ordinul de numire se stabilesc tipurile de operațiuni care se supun controlului preventiv delegat, precum și limitele de la care acesta se exercită.

Dacă în timpul exercitării mandatului apare necesitatea modificării listei de operațiuni și a limitelor valorice, controlorul financiar șef este împuternicit să opereze aceste modificări. Controlorul financiar șef îl va informa pe ministrul finanțelor publice asupra modificărilor aduse și asupra motivelor care le-au determinat.

9.4. În cazul absenței temporare de la post a controlorului delegat numit prin ordin al ministrului finanțelor publice, controlorul financiar șef este împuternicit să desemneze un alt controlor delegat care să îndeplinească atribuțiile celui dintâi pe durata absenței acestuia.

9.5. Controlorul delegat își exercită atribuțiile în mod independent, neputându-i-se impune, pe nici o cale, acordarea sau refuzul vizei de control financiar preventiv. Asupra situațiilor deosebite apărute în activitatea sa, controlorul delegat îl poate informa direct sau prin controlorul financiar șef pe ministrul finanțelor publice.

10. Condiții specifice de exercitare a controlului financiar preventiv delegat

10.1. Controlul financiar preventiv delegat se exercită asupra operațiunilor care se înscriu în condițiile fixate prin ordinul de numire. Restul operațiunilor prin care se afectează fondurile și/sau patrimoniul public intră în competența exclusivă a controlului preventiv intern.

10.2. Controlul financiar preventiv delegat se exercită asupra operațiunilor ce intră în competența sa numai după ce acestea au fost supuse controlului preventiv intern. Operațiunile refuzate la viza de control preventiv intern nu mai sunt supuse controlului preventiv delegat.

10.3. În exercitarea atribuțiilor sale de control asupra operațiunilor la care s-a stabilit competența sa, controlorul delegat va urma procedura prevăzută la pct. 5 din prezentele norme metodologice. Listele de verificare avute în vedere la efectuarea controlului de către controlorii delegați se emit și se actualizează de către Direcția generală de control financiar-preventiv din Ministerul Finanțelor Publice.

Perioada maximă de verificare este de 3 zile lucrătoare de la prezentarea operațiunii, însoțită de toate documentele justificative și informațiile solicitate. În cazuri excepționale, controlorul delegat are dreptul să prelungească perioada de verificare cu

maximum 5 zile lucrătoare, informându-l în acest sens pe controlorul financiar-șef și pe ordonatorul de credite.

10.4. Dacă în exercitarea atribuțiilor sale controlorul delegat sesizează că, în mod repetat, controlul preventiv intern a acordat viza pentru operațiuni care nu întrunesc condițiile de legalitate, regularitate și, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, acesta îl va informa în scris pe ordonatorul de credite pentru a dispune măsurile ce se impun potrivit responsabilităților prevăzute la [art. 22](#) și la [art. 52](#) alin. (3) din Legea nr. 500/2002, precum și la [art. 14](#) alin. (4) și (5) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999, cu modificările și completările ulterioare.

10.5. Avizul consultativ, solicitat de către ordonatorul de credite controlorului delegat în cazul refuzului de viză de control preventiv intern, nu constituie un act de pronunțare asupra legalității și regularității operațiunilor.

11. Regimul refuzului de viză al controlorului delegat

11.1. *Dacă în urma parcurgerii procedurii de control menționate la pct. 5 și 10 din prezentele norme metodologice se constată că cel puțin un element de fond cuprins în lista de verificare nu este îndeplinit și, în esență, operațiunea nu întrunește condițiile de legalitate, regularitate și, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, controlorul delegat va comunica, în scris, potrivit [anexei nr. 5](#) la prezentele norme metodologice, ordonatorului de credite, motivele pentru care operațiunea nu poate fi efectuată, consemnând acest fapt în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv. O copie de pe textul comunicării va fi transmisă controlorului financiar-șef.*

11.2. În situația în care ordonatorul de credite consideră că operațiunea poate fi efectuată, solicită, în scris, controlorului delegat acordarea vizei, prezentând argumentele corespunzătoare de legalitate și regularitate. În caz contrar, operațiunea se consideră retrasă de la viză, iar actele justificative se restituie, sub semnătură, compartimentului de specialitate.

11.3. Dacă controlorul delegat consideră întemeiate argumentele ordonatorului de credite, va acorda viza pentru efectuarea operațiunii. În situația în care argumentele sunt considerate neîntemeiate sau insuficiente, controlorul delegat va aduce la cunoștință ordonatorului de credite refuzul de viză ([anexa nr. 6](#)) și va restitui, sub semnătură, compartimentelor de specialitate actele justificative.

La refuzul de viză se va anexa și un exemplar al listei de verificare, cu indicarea elementului/elementelor din această listă a cărui/ale căror cerință/cerințe nu este/nu sunt îndeplinită/îndeplinite.

În situații complexe, controlorul delegat poate solicita controlorului financiar șef constituirea, în condițiile legii, a comisiei pentru formularea opiniei neutre. Această opinie va fi adusă la cunoștință controlorului delegat în 3 zile de la solicitarea sa.

11.4. Termenul pentru pronunțare prevăzut la pct. 10.3 se suspendă pe perioada de la comunicarea motivelor pentru care operațiunea nu poate fi efectuată până la primirea punctului de vedere al ordonatorului de credite și pe perioada formulării opiniei neutre.

11.5. Cu excepția cazurilor în care refuzul de viză se datorează depășirii creditelor bugetare sau de angajament, operațiunile refuzate la viză se pot efectua numai pe propria răspundere a ordonatorului de credite. Actul de decizie prin care ordonatorul dispune efectuarea operațiunii pe propria răspundere va fi adus la cunoștință compartimentului de audit intern și controlorului delegat care va consemna acest fapt în Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv.

11.6. Controlorul delegat va informa Ministerul Finanțelor Publice asupra operațiunilor refuzate la viză și executate pe răspunderea ordonatorului de credite, cu ocazia raportărilor lunare transmise controlorului financiar șef, precum și Curtea de Conturi, cu ocazia controalelor de descărcare de gestiune sau a altor controale dispuse de aceasta.

12. Raportul național anual privind controlul preventiv

12.1 *Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția generală de control financiar preventiv, elaborează, în temeiul [art. 19](#) alin. (8) lit. i) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, raportul național anual privind controlul preventiv. Ministerul Finanțelor Publice transmite acest raport spre dezbatere Guvernului o dată cu conturile generale anuale de execuție a bugetelor prevăzute de lege.*

12.2. În raportul național anual privind controlul preventiv se evaluează activitatea de control financiar preventiv și capacitatea administrativă a entităților publice de integrare a acestuia în sfera responsabilității manageriale prin dezvoltarea unui sistem de control intern eficace, se identifică și se evaluează riscurile asociate actelor de gestiune a patrimoniului și a fondurilor publice și se formulează opinii și recomandări cu privire la acțiunile ce trebuie întreprinse în plan legislativ și administrativ pentru o mai corectă și eficientă utilizare a resurselor publice.

12.3. În vederea atingerii acestui scop, în raportul național anual privind controlul preventiv se va face referire la:

a) rezultatele activității de control financiar preventiv, concretizate în:

- volumul, tipologia și structura operațiunilor analizate din punct de vedere al legalității, regularității și, după caz, al încadrării în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament;

- neautorizarea, prin refuz de viză, a unor operațiuni care nu întrunesc condițiile prevăzute de actele normative în vigoare pentru a fi efectuate;

- opiniile formulate prin avizele consultative, orientate spre asigurarea unei mai bune gestiuni financiare, perfecționarea cadrului normativ, introducerea unor noi standarde de control;

b) factorii de risc decurgând din:

- caracteristicile legislației primare și secundare în perioada de tranziție, precum și din constrângerile bugetare;

- capacitatea entităților publice de a organiza sisteme de gestiune bazate pe norme, ghiduri și proceduri detaliate de efectuare a operațiunilor, de a optimiza circuitul documentelor, de a defini riguros responsabilitățile compartimentelor de specialitate și ale personalului din cadrul acestora și de a aplica principiul separării atribuțiilor;

- numărul, pregătirea profesională și calificarea personalului;

- neidentificarea operațiunilor sensibile și avizarea unor operațiuni care se dovedesc a fi nelegale sau ineficiente;

- neasigurarea unei independențe reale în exercitarea controlului financiar preventiv;

- modul în care conducătorul entității publice tratează refuzurile de viză și/sau avizele consultative emise;

c) acțiunile ce au fost sau trebuie întreprinse pentru reducerea riscurilor în administrarea patrimoniului și/sau fondurilor publice.

12.4. Entitățile publice care administrează patrimoniul public și/sau fonduri publice prin bugetele prevăzute la [art. 1](#) alin. (2) din Legea nr. 500/2002 au obligația întocmirii rapoartelor trimestriale cu privire la activitatea de control preventiv propriu, care cuprind

situația statistică a operațiunilor supuse controlului preventiv și sinteza motivațiilor pe care s-au întemeiat refuzurile de viză, în perioada raportată, completate conform machetei cuprinse în [anexa nr. 7](#) la prezentele norme metodologice.

12.5. Instituțiile publice ai căror conducători au calitatea de ordonatori secundari sau terțiari de credite depun rapoartele la organul ierarhic superior, la termenele fixate de acesta.

Ministerele, celelalte organe ale administrației publice centrale, autoritățile publice, autoritățile administrative autonome, agențiile întocmesc rapoarte pentru activitatea proprie și centralizează rapoartele primite de la entitățile subordonate. **#M3** *Acestea vor fi transmise Ministerului Finanțelor Publice (Direcția generală de control financiar preventiv) la termenele fixate de acesta pentru situațiile financiare trimestriale și anuale prevăzute de lege.*

12.6. Controlorii delegați întocmesc rapoarte lunare pe care le transmit controlorului financiar șef. La rapoarte se vor anexa copii de pe: comunicările întocmite conform [anexei nr. 5](#), dacă acestea au fost însușite de ordonator; refuzurile de viză, în care se va menționa, dacă este cazul, efectuarea operațiunii pe răspunderea ordonatorului; avizele consultative emise; alte informații solicitate de conducerea Corpului controlorilor delegați.